

S Z A R V A S

T Á R S A D A L M I É S S Z É P I R O D A L M I L A P

<p>Szerkesztőség Kényes utca 175. Kiadóhivatal Nagytemető utca 519 szám. Nagy M. könyvnyomda</p>	<p>Megjelenik hetenkint-kétszer, vasárnap és csütörtökön reggel. Előfizetési ár: Egész évre 5 frt — kr — Félévre 2 frt 50 kr. Negyed évre 1 frt 25 kr. — Egyes szám ára 5 kr</p>	<p>Hirdetsek árszabályszerint vétetnek fel. Egyes számok kaphatók. Lüvenfeld Soma és Kalmár Dániel kereskedésében.</p>
---	--	--

A mi szabadságunk.

(Márczius 15-ike alkalmából.)

Nem egyszer vetik fel a kérdést, hogy igazi szabadság-e a mi szabadságunk? És mert nézeteink, meggyőződéseink eltérők, vannak a kik azt állítják a mi szabadságunk nem teljes szabadság, szabadságnak csak caricaturája, mások meg fennen hirdetik, hogy olyan szabadsága min a magyarnak, még az északamerikai köztársaságnak sincsen.

Mi meddőnek találjuk a vitát. A szabadság olyan, mint a nap fénye, mely akkor hat jótékonyan a föld állati és növényi tenyészetére, ha elegendő hőmérsékletet terjeszt, túlságos hevével azonban elporzsolja az életét.

Ha a mi szabadságunk állami és társadalmi életünk fejlődését előmozdítja, ha egyesek úgy, mint osztályok nincsenek akadályozva abban, hogy szabad akaratból választott hivatásuk téren erejüket kifejleszthes-

sék, akkor a mi szabadságunk igazi szabadság, s mi annak birását nagyra becsülhetjük.

Csak az a kérdés tudjuk-e igazán megbecsülni.

Nagyon gyakran nem!

A szabadságot meg nem becsülik azok, kik annak örve alatt a szabadság féltelenségének hódolnak, s kik hogy csak egy példát hozzunk fel, a szabad sajtó üdvös intézményét, a revolver sajtó posványába hurcolják.

Visszaélnék a szabadsággal azok, kik annak védő pajzsa alatt nemzet- és állam- ellenes érzelmeket ápolnak és terjesztenek.

És rossz hirbe hozzák szabadságunkat azok, kik annak szent eszméire hivatkozva a társadalmi rendet felforgatni, a vagyonbiztonságot veszélyeztetni törekszenek.

A szabadság nem csak jog, de kötelesség is, s ki annak jöteményeit élvezzi, teljesítse a velejáró kötelemeket is.

Ha a szabadság minket polgári és vallási tekintetben törvény előtt egyenlőkké tett, törekedjünk azon, hogy az egyenlőség érzete is áthassa sziveinket s a társadalomban ne állítsunk kasztokat, ne vonjunk korlátokat, melyekkel egymástól elkülöníteni törekszünk magunkat.

Ha a szabadság kimondá a közös teherviselést, ott a hol a jótékonyosság gyakorlásáról is van szó, ne zárkózzanak el egyes osztályok, ne öltsek magokra a közönyt, s ne vértessék fel magokat a könnyörtelenség és szívtelenség rút kérgével.

Ha a szabadság azt kívánta, hogy sok középkori intézmény, mely a vagyont és egyént nyűgözte, eltöröltessék, akkor ne ragaszkodjunk vétkezésségből bizonyos még fennálló jogokhoz, melyek sehogysém illenek be ujkorai társadalmi életünkbe s ennek életerős fejlődését akadályoztatják.

Ha a szabadság megadta a népnek a képviseleti jogot, akkor ne tegye e jogot senki se árúvá, melyet

T Á R C Z A.

K O S S U T H.

Nem tudom én, mi az a mi
Neved fényén rám világol.
Visszaszálló gyermek emlék?
Rám boruló arany fátyol?
— Pásztortűz, nagy messzetájról?

Szálló madár hulló tollán
Láttam legelőbb nevedet,
Porban játszó gyerekként hogy
Égy-egy dőlől ismertelek...
Az mondta, hogy szeresslek!

Vagy nem volt az ismerés sem,
Talán csak úgy sejtettetek:
Mint a mesék tündérképe
Ragyogtál e szívem felett,
Ragyogtál a lelkem felett!

Abrándosó képzelettel,
Mit csak szőtt e sejtés újja,
A dicsőség babérága,
Szomorú fák szóltan búja:
Te voltál egy koszorúba!

El-elnéztem a felhőket
A mik délről erre szállnak,
Hogy örökkés arcukon, vagy
Zengő húrján a villámnak,
Nem isensz-e a hazádnak?

Sirva mondtam: fényes csillag,
Érjen véget bujdosásod!
Ha e földön megtiltották,
Tenyerünkön lesz járásod,
Szívünkben a lakozásod!

Majd a tűnő gyermekkorral,
Rege, ábránd elenyészett;
Csak egy áll még, úgy a hogy volt
Vagy tán még szebb, tán még épebb
A te mesés, csodás képed!

Téged most is úgy vesz körül,
Az a fényes, arany felleg:
Szívem lelkem ámulása.
— Én most is csak úgy ösmerlek,
Mint a porban játszó gyermek!

Most is csak úgy találgom,
Hogy mi vagy hát valójába?
Egy tündöklő regekep-e?
Vagy milliók imádsága?
Testesülten visszazsájlva!

Most se tudlak én felfogni,
De szeretni, százszor jobban!
S csüggni rajtad mint a gyermek.
Életemben, halálomban
Mig csak szívem egyet dobban!
Szabolcska Mihály.

A rizspor.

— Igaz történet. —

Mi mindent nem gondolnak ki a nők szépitésükre! Előszámlálni mindent, nem volna elég hely még egész vaskos kötetben sem; mivel pedig csak soványka tárczaczikket írni a szándékom, a sok ezer közül csak egyet kapok ki: a rizsport.

Nem mondhatnám meg, ki a felfedezője e mesterséges hajőszítőnek, de úgy hiszem, hogy valami rizskeményítőgyáros ezen a módon akart túltenni gyártmányán, — egynéhány nőnek aztán megtetszett ez a »szépitő szer« s így elterjedt lassan-lassan — azaz gyorsan! a földteke mind ama zúgjaiban, hol «művelt» nő lakik. Tán a pilangókhoz akarnak hasonlítani a hölgyek, kiknek tudvalevőleg a szárnyuk himporral van behintve? — vagy tán azért használják, mert pikánsnak tartják, amikor az elmentét olyan szép az ifjú arcvonások és az

pénzen, itatáson és étetésen venni és eladni lehet.

A szabadság legyen igazi szabadság s ne csak lepel, melyet az uralomvágy rávet a szolgálkúekre hogy rajtok aztán megtorolatlannul gázolhasson.

Aztán a szabadsággal karöltve árjon a felvilágosultság. A szolgálknak édes testvére a butaság, s ennek szülöttje a nyomor, a bűn. Törekedjünk oda, hogy minden honpolgár a miveltségnek legalább oly fokára emelkedjék, hogy szabadságával józanul élni tudjon. Szorgalmas munkával biztosítsa anyagi függetlenségét, s értelmi felvilágosodottsága és anyagi jóléte nemesítse szívét, fejlessze jellemét, hogy a bűn csábjai előtt szilárdan megállhasson.

Igy fog a szabadság és a rend a társadalom minden rétegeiben meg erősödni, s így mondhatjuk el, hogy a mi szabadságunk elegendő ahhoz hogy mellette jól érezzük magunkat s hogy nemzetünk azon az úton, melyen jelenleg halad, az európai mivelt nemzetek sorába felküzdje magát.

Legyen úgy!

—y.—f.

Mozgató erők a gazdaságban.

A mai gazdasági rendszernél felhasznált legközségesebb mozgató erő, az állat és a gőz ereje. A víz és szélnek ereje a szorosan vett gazdasági munkálatoknál

több oknál fogva kevésbé alkalmaztatik, bár az utóbbi megérdemelné, hogy nagyobb figyelemben részesüljön.

Bármily mennyiségben is alkalmaztatnak a gőzgépek, a ló és ökör ereje egészen még sem nélkülözhető. Az igás állatok kevesbitése vagy azok erejének gőzzel való helyettesítése nagyon felfontolandó, mert azok nemcsak mozgató erejükkel szolgálnak, hanem trágyát állítanak elő, mely nélkül jövedelmező s állandóan jövedelmező gazdaság nem létezik. Nem akarok pálczát törni a műtrágyák ismert hatása felett, sőt magam is azok mellé sorakozom, a kik manapság a műtrágyaféléket a mezőgazdaság felvirágoztatásánál nélkülözhetetlenek tartják, de mindazonáltal szerény megfigyelésem után visszavonulhatlanul merem állítani, hogy az istálló trágyának chemiai és phisicai tulajdonságait nem pótolja az eddig ismeretes és használatba lévő műtrágyák közül egy sem.

A gép munkája és gőznek ereje tagadhatlanul olcsóbb a kézi és igás állatok erejénél, de tekintetbe kell venni azt, hogy gazdaság emberi és állati erő nélkül nem folytatható, továbbá vannak oly teendők és az év bizonyos szakában munkatorlódások, melyek nagy mennyiségű emberi és igás erőt igényelnek.

Minél kedvezőtlenebbek az éghajlati viszonyok, annál több emberi és igás erő kívántatik tavaszkor és nyáron, mert aránylag rövid idő alatt kell minden munkát bevégezni.

A gazdaság szervezete, herendezése, a birtok alakja, vetés-forgás, szállítás stb. befolyást gyakorol a tartandó igás erő mennyiségére.

Általánosán elterjedt szokás különösen a királyhágón innen — és pedig megrovandó rossz szokás a tinókat már 3 éves, tehát még fejletlen korukban befogni és nehéz igára szorítani; továbbá a jármos

ökrök részesülnek leginkább t élén leggyengébb élelmezésben. Számtalan gazda munkájával azért késik meg, mert ökrei alig mozognak az erőtlenség miatt. Az ökör a gazdaság mozgató ereje, ha a budapesti posta szolga által feltalált »perpetaum-mobile« jónak bizonyult volna, azt mondanám, hogy az ökör a gazdaság perpetaum mobiléje. Rosz ökör mellett hanyag a béres és kedvtelen az összes személyzet.

A jármos ökör a gazdaságban létező összes élő lények kenyérkeresője: az tehát megérdemli a jó bánásmódot és természetének megfelelő élelmezést.

Nagyobb gazdaságokban az igás lovak szállításra, boronálásra, vetőgép és szecs kavágó stb. mozgatására használtatnak. A lovak ereje, illetőleg munkája jóval drágább az ökör munkájánál. Nemcsak élelmezése kerül sokba, hanem ha megvénül, lába, szeme elromlik, mitsem adnak érte; holott az ökör, ha csak el nem hull, még vén korában feljavítva is értékesíthető. Szoros értelemben véve a ménésbeli lovak kevesbedtek s így a gazdák károsulnak, ha nem tartanak kanca lovakat igásoknak s fel nem használják csikónevelésre. Ily módon csekély költséggel értékes lovakat lehet nevelni, melyek nemcsak a gazdaság szükségletét pótolják, hanem jó áron el is adhatók.

A legolcsóbb mozgató erő a szél. A gazdaságokban eddig kevésbé használtatott fel, valószínűleg azért, mert erejére nem lehet minden időben számítani. Hol fúj, hol nem. Nagy elterjedésnek örvendnek a Királyhágóntúl a szélmalomok; de azért azokra is rossz idő kezd járni, a gőzmalomok kezdik szorítani s lesz idő, mikor az egerek is kiköltöztek a szelesből. Egyáltalában hatalmas úr a gőz: száraz-, víz- és szélmalomok réme.

A víz ereje is olcsó, de kevés gaz

ósz haj között? Mindegy, irtóháború gyanánt — a rizspor ellen — elbeszélék majd egy apró, megtörtént esetet.

Letenyeyné (igaz nevét elhallgatom) csinos nő. Arcza üde, szemei mindég mosolygók, szája valódi szájacska, szóval minden kecses rajta, csak valami nem tetszik soknak — a mi különben sem a természet adománya — hogy haján fehér rizsporral igyekezett szürke árnyalakat elővarázsolni. Neki ez nagyon tetszik, hogyne! olyan »érdekességet« kölcsönöz arcának a rizspor! Hát nem volna például »érdekes«, ha egy fecske lisztes zsákból repülne ki fehéren!

De hát az volt az ő rögeszméje, hogy így interreszantsabb. Hiába küzdött ellene férje. Sötétebb ruhát nem viselhetett, mert azonnal ellepte a rizspor, mint a hó télen a bundát.

Tessék most már elgondolni, nyájas olvasónőim, virágos ruhát viselni, nem kétszer olyan drága-e, mint a sötétet? A legkisebb pecsét is úgy kéri rajta, mint a napon a folt. Ha aztán nem egészen tiszta, hát természetesen új kell. Én istenem, Letenyeyné úr irodájában az összes okmányok között a »szabószámlák« voltak legtekintélyesebben képviselve! Gondolhatják kérem,

mily örömmel fogadta ezeket az ügyvéd úr! A női szabó összes varróleányai a leggorombább embernek tartották. Hisz hogyne. Letenyey úr prédikációinak felét, melyekkel nevének szánt, rendszeren a számlát hozó lányának dörögte a fülébe.

Letenyeyné azonban — a mi ritkaság nőnél — állhatatos maradt ehhez a szokáshoz. Körülbelül félfont rizspor állott mindig rendelkezésére, hogy hol, mind kisé az elbeszélés folyamán. Kellét is annyi; reggel, délben, délután, este, — és ha a napnak még több szaka lett volna, még többször frissítette volna fel fején azt a pikáns csábot. Hát elvégre is nagyon hűtlen portéka, mintha szárnya volna, elszáll a fejről.

Egy szép vasárnapra Letenyeyéknél több családtag volt meghíva az ebédhez. Nagyszerű készületek történtek. Ezek által a felesége garderobeja kövéredett, de annál inkább soványodott a férjtárczája. Aztán pedig, már két héttel előbb megállapították a fenséges menut, hogy az összes rokonok inyét kielégítsék. Mennyi harez után állapíthatták csak meg a menu pontjait, de denique megegyeztek és a hét eltelt bevásárlásokkal.

»Felderül végre a dicső nap hajnala.« Lázás izgatottság vett erőt a Letenyeyök

háztartásában, nem a nőn, hanem a — cseledeken. Mert hát a nő, a ki rizsporral járkál, csak nem nyulhat minden »piszok«-hoz. A szakácsné az előírt étkeket megfőzte, a szobalány takarított, a férj a számlákat kifizette, a nő pedig tizenkét órakor hozzálátott az öltözködéshez.

Ez alatt az idő alatt persze Letenyey úr fogadta a vendégeket, de sebaj, mert rokonok voltak mind, s így meg bocsátottak a »házi asszonynak.«

Az óra 1/4-et 1/2-et ... 3/4-et ütött már és a háziasszony egyre nem mutatkozik. A férj már nyugtalankodik, nem tudja ennek a késedelemnek az okát. Hogy soká tart rendszeren a toilettelirózás, tudja, de ilyen hosszúra még sohasem húzódott! Végre sok bocsánatkérés által kiszabadul a fogadó teremből és haragtól s felindulástól ösztönözötten neje szobájába vágat. Itt nagy a kiabálás, lótas-futás, stb. stb. Kérdézetel nejt, hogy »mi baj, mi haj, hiszen már besz a toilette, miért nem jön a fogadó terembe?« Végre kiérti a sok szóból, hogy a rizspor eltűnt!!

— Istenem, hát menj egyszer a természetes hajadban a szobába!

Dehogyan ment, — csak sok rimánkodás, kérés, parancs után határozza el magát

daság létezik, mely ilyenmel mozgathatja gépeit.

Ha víz malmot hajt, miért ne hajthatna cséplőgépet? A királyhágon túl egyszerű kis patakok kitűnően működő cséplőgépeket hajtának. Utánzásra méltó példa.

Ki gondolna manapság még lóvali nyomtatásra, vagy járgány cséplőre? A gőznek erejét csak az tudja érdeme szerint méltányolni, ki még akkor nagyobb birtokban gazdálkodott, midőn ősztől újesztendeig, sőt tavaszig 10—29—30 bokor nyomtató ló kinezta az évi termést.

Hetes, sőt hónapos medvét fogtak a gazdák, midőn megeredt az őszi esőzés. A nyomtató lónak soha sem volt bekötve a szája és a szérűn lebezselő villások ebédet hozó feleségeiknek csuprai mindenkor szállítottak haza annyi búzát, hogy pálinkára, borra bőven telt; a sulyomba továbbított tele tarisznyák pedig viszonzásul gondoskodtak arról, hogy az asszony népség mindenkor ünnepi viganóban jelenhessen meg a magasra halmozott isten adta garmada árnyékában.

A gazd. irnok pedig kis király volt deszka bődéjában és nagyokat horkolt, midőn alattvalói «működtek.»

A mai kor fiatal gazdáinak fogalma sines az egykor nyomtató szérű keservei és örömeiről.

A gőz hatalma az 1851-dik évi londoni kiállítás óta, midőn az első gazdasági locomobil bemutatott és czélszerűnek találtatott, napról-napra tért foglal és megváltoztatta a gazdasági rendszert; csak a gőz erejének felhasználásával lehetséges az évről-évre szaporodó adót, egyéb terheket és folyton szaporodó kiadásokat némileg elviselni és előteremteni.

O. U.

erre a világrendítő lépésre. Persze kisirt szemmel, szégyenlősen.

A vendégeknek nem tűnik fel. A társalgás, az étkezés vigan folyik. A talakat telerakva hozzák, üresen viszik és ujakkal váltják fel; így eljutnak egészen a süteményig.

Turóslepény inycsiklandoztató szaga árad el a szobában. Megosztokodnak rajta és előveszik a czukorhintőt, tele szórják annak édességével és hozzá fognak az elköltéshez — de nini senki sem eszi.

Csak néznek, hámúlnak, mindenki arczán kérdőjel, de nem esznek és nem szólnak.

Mi okozta azt, hogy az étel nem élvezhető?

A férj vögre megszakitja a kellemetlen szünetet, fogja a czukorhintőt, a felesége mögé megy és ünnepélyes mosollyal annak tartalmát felesége fejére szórja. Iszonyu hahota, csak Letenyeyne pirul el szégyenében. (A szakácsné törött czukor helyett a spájzban lévő rizsport öntötte a czukorhintőbe. Tableau!)

Kedves hölgyeim hogy tehát ez vagy hasonló eset veletek meg ne történjék, — rizsport ne használjatok! Mert jól jegyeztek meg: a hol rizspor van, ott rossz a háziasszony!

Don Rodrigo.

H I R E K.

— Képviselőközgyűlés. Ma délelőtt 9 órakor a képviselőtestület közgyűlés tart a következő tárgysorozattal 1. A társulati Ovoda átvételére vonatkozó szerződés megerősítése 2. Öttagú ovodai felügyelő bizottság alakítása 3. Kis Mihály indítványa 4. Községi Ovoda felállítására iránt. A községi »Ferencz József alapítvány« alapszabályai. 5. Franyó Mihály és társai keresetlevele a község ellen szállósdésmaváltás követelésük iránt 104,000 frt tőke és járálékai erjéig. 9 1893. évi községi számadások megvizsgálására bizottság kiküldése 7 Végleges intézkedés a község pénzfelelőségének elhelyezésére iránt 8. Jelentés a f. évi feb. már. havi váratlan pénztár vizsgálatok eredményére 7. Előjárói jelentések.

— Az ujonczozás eredménye. (Folytatás.) A III-ik korosztályból 170 közül besoroztatott 22. (Idegeneknél 16 közül 1.). Besoroztatott tehát összesen a szarvasi sorozó járásban 830 állítás köteles közül 234 egyén.

— Iskolai vizsgák. A helybeli községi iskolaszék márcz. 7-én tartott gyűlésének határozata értelmében a külső ismétlőiskolák vizsgája márcz. 16-én tartatik meg, amidőn is következőleg eszközöltetik. Ó-szögi isk. d. e. Ezüst isk. d. u. elnök Moravcsik József Sápisky tanyai isk. d. e. Örménykúti isk. d. u. elnök ifj. Szrnka János, Skorka tanyai isk. d. e. Csabaiuti isk. d. u. elnök Jancsó György, Galóhalmi isk. d. e. Maginyecz tanyai isk. d. u. elnök Klenk József Sirató szőlői isk. d. e. elnök Mocsikónyi József. A vizsga d. e. 9 órakor délután 2 órakor kezdetik meg.

— Az Ó-szöllők hazafias polgárai f. hó 14-én tartották meg a nemzeti ünnepet s ugyan ez alkalommal nyitattak meg körük nyilvánosan. A kör elnöke Brózik Lajos meleg szavakkal üdvözölte a jelen voltakat s a kör czéljait és hivatását fejtegette. Ezután az egybegyűltek felállva elénekelték a »Hazádnak rendületlenül«-t. A vacsora folyamán több lelkes tósztot volt alkalmunk hallani. Első sorban emeljük ki Moravcsik József tanító két nagyobb szabású tósztját, melyek egyike a magyar nyelv megtanulásának feltétlen szükséges ségéről második pedig arról szölt milyen haszonhajtó mellék foglalkozást üzzenek földmivelőink azokban a hónapokban a mikor tétlenül hevernek? Felszözlaltak kivüle még Dankó Samu, (Kossuthról) Sárossy Soma Demcsák János (A márcziusi eredményekről) Brózik Lajos, Tóth Maczonka István (A mai szabadságról) és Franyó Pal. A tósztotok végeztével tárczra perdült a jelen voltak fiatalja és öregje s járták a kopogos csárdást egész reggelig a jelen volt néhány leány és menyecskével.

— A loavató bizottság f. hó 14-én városunkban 16 lovat vásárolt meg.

— Ipariskolánk. A helybeli iparisk. bizottságnak márcz. 1-jén tartott gyűlésen az igazgató által következő jelentést tételtt Az 1892/3 tanév eltő felében beiratkozott 223. tanonc, Előkészítőbe 33. kimaradt 1 osztályzatott 33. tanulásban 4. jó, 21. elégs. 7. elégtelen, magaviseletből 32. jó mulasztás 49 félnap. I. oszt. 62.

meghalt 1. eltávozott II. oszt. 59. tanulásban 9 jó, 38 elégs 12. elégtelen magaviseletből 59 jó 3 szabályszerű, mulasztás 109 félnap. II. oszt. 59 felszabadult 1. kimaradt 2. III. oszt. 59, tanulásban 7 jó 47 elégséges, 2 elégtelen, magavis. 59 jó, mulasztás. 355 félnap. III. oszt. 69. felszab 14. kimaradt 4. felmentetett 1. rajzra jár 14. oszt 39 tanulásban 7 jó 29 elégs. magavis 28 jó, 4 szabályszerű 4 rossz mulasztás 190 félnap. Ezen eredményében elég kedvező jelentés ipariskolándó haladásáról tevén tanubizonságot örömmel vételet tudomásul.

— Tanonc munkakiállítás. Az elmúlt évekhez képest — v mint az iparisk. bizottság legutóbb tartott gyűlésének határozatából értesülünk — az iparos tanoncok munkakiállítás az idén is megtartatik. A kiállítás szokott helyen — regale birtokosság nagy termésben június 24. és 25-ik napjain eszközöltetik. A rendező bizottság Kutlik Endee, iparisk. igazgatón kívül Melis Pál kovács Kölbl József, Szüle Kálmán lettek beválasztva. Az iparegyesület elnöksége, a kiállítás rendezésének segédkezésére lévén felhívta, sajátkebeléből szintén három bizottsági tagot fog kiküldeni. Az ügy érdekében óhajandó, hogy különösen iparosaink, de egyáltalán a városlagossága is a multhoz képest nagyobb érdeklődést tanusitson e kiállítás iránt.

— Méhészet. Nagy Zsigmond méhészeti tanító ápril hó 19-én városunkban ingyenes méhészeti előadást tart. Az előadásra az öcsödi, szentandrásai és kondosi tanító urak az illető községek előfogtjait ingyen használhatják.

— Beküldetett. A szarvasi ipartestület folyó hó 12-én tartotta rendkívüli közgyűlését a »Bárány« vendéglő nagytermében, a melyben elnöki előterjesztés után, a lemondás folytán üresedésbe lévő pénztári állás betöltése, és a folyó 1893 évi költségvetés tárgyalatott. A költségvetést a közgyűlés 29 frtnyi deficitel elfogadta. A deficit fedezetéről az előjáróság javaslatot fog kidolgozni. Megemlitendő azon körülmény, hogy a közgyűlés a költségek előirányzatában elfogadta azon tétéleket melyek házbérlet, szolgafizetés, fűtés, világítás s ahhoz szükséges eszközök beszerzési czimen 300 frtot tüntet fel. Ez összeghez a betegsegélyző pénztár 110 frtnyi összegben járul. A testületi pénztárt így is tehát 200 frtnál több terheli pedig míg a hivatalos helyiséget az iparos körrel együtt bérelte csak 140 frttal fedezte ezen kiadásokat. Ezen kiadást az 1892-ik évben működő előjáróság nagy többségének azon tapintatlan intézkedése vonta maga után, hogy minden számitáson kívül az ipartestület hivatalos helyiségnek külön helyiséget vett bérbe a mely körülmény ketségtelenül a tagdíj emelést fogja maga után vonni. A pénztárnoki állásra kandidáltattak, Sárkány Ferencz Valastyán Pál és Darida Mihály. A nagy többség Valastyán Pált választotta meg a ki azonban a választást el nem fogadta kijelentvén hogy több év óta szolgálatot tett a testületnél s most már más is próbálkozzon vele. Ezután a bizalom Sárkány Ferenczben öszpontosulván kijelenti, hogy ő a pénztárságot azon csekély fizetésért el nem fogadja mert nem terheli azt hogy, saját kárára

600 iparostársainak szolgálatába álljon. Hosszabb tanácskozás és eszmecsere után Ribárszki János választatott meg pénztárnokul ki szintén vonakodott az állást elfogadni, de a választás fenntartott. Ezután Golián Soma iparhatósági biztos fejtegette a testület célját, hatás körét, s az együttes működés helyességét kijelentette, hogy ezen pénztárnoki választásnál is meggyőződött arról hogy az ipartestület 40 krros tagdíj fizetése mellett nem felel meg céljának és hivatásának az miután nincs meg ahhoz szükséges élet erő, tagjaiban a munka kedv a mely az ügyek helyes és pontos vezetéséhez szükséges, felhívja az ipartestület tagjait, hogy foglalkoznának azon eszmével miszerint a testületi tagdíj mi módon lehetne felemelendő, nem volna-e helyes ha a tagdíj három osztályra felosztva az állami adó után rovatnék ki. Ezen terjedelmes felszólalás után Demcsák János indítványára megbízott az ipartestület elöljárósága hogy a legközelebbi közgyűlésig dolgozzon ki javaslatot a tagdíj felemelése tárgyában. A gyűlés ezzel véget ért.

— Csendőrőrs Öcsödön. Megyénk közigazgatási bizottsága, tekintetbe véve Öcsöd község közbiztonsági viszonyait, feliratot intézett a belügyministerhez egy ott felállítandó csendőri állomás tárgyában.

— Vasuti várótermünknek megnagyobbitása iránt a megye meg kereste a kereskedelemügyi ministert.

— Békés város kérelmére a kereskedelmi minister a három napos vásártartási jogot megadta. Kívánatos lenne hogy városunk is hasonló kérvényt nyújtson be a ministerhez.

— A főgymnásium »Vajda köre« tegnap Márczius 15-ikét nyilvános diszüléssel ünnepelte meg. A dalkar, »Isten áld meg a magyart« hymussal nyitotta meg az ünnepélyt. Ezt követte Szász József VIII. alelnök titkári megnyitó beszédje, melyben a márczius 15-iki eseményeket vázol. Beszédje végén a Haviár Dániel képviselő által kitűzött 10 frankos arany pályajutalmat megköszöni a kör nevében egyszersmind felolvassa a pályázat eredményét. A nyertes Szász József VIII. dicséretet nyert Rell Lajos VIII. A felolvasások (bár maguk a művek nagy gondnal voltak megszerkesztve) néminemű egyhanguságát felváltották az ügyes szavallatok. Ezek között különösen három szavalló ragadta meg a közönség figyelmét, és nyerte meg tetszését. Epstein Miklós VIII. a Walesi bárdokat szavallta általános tetszés mellett. Bobvos Soma VIII. Schreiber Miklós VIII. és főleg Kálmán Gyula VII. lelkes hangú szavallataikkal mély benyomást tettek a közönségre. Ezen kívül még Picha József VII. és Kleindl József VII. is szavalltak. A műsort a dalkar zárta be válogatott kurucz népénekekkel.

Irodalom és művészet.

„A Mi Otthonunk“ czimű ev. prot. társadalmi és családi képes hetilap f. hó 11-iki száma a következő tartalommal jelent meg. 1. Egyenlőség, viszonyosság, 2. Kossuth (költemény két képpel) Szabolcska M. 3. Rázga Pál vértanu (képpel) 4. Egy

kép a magyar szabadságharczából (képpel) 5. Emlékezések nagy időkből. Czékus L. 6. Mindenféle. 7. Fejtörő. Szabolcska Mihály fiatal jeles költőnk »Kossuth« czimű gyönyörű költeményét »A Mi Otthonunk« szerkesztőségének szivességéből lapunk mai számának tárcza rovatában hozzuk. »A Mi Otthonunk« előfizetési ára 4. frt Kiadóhivatal: Pozsony. Temető utca 3.

G S A R N O K.

Az elhagyott lovagvár.

»Szeretlek-szeretsz-szeret-szeretünk-szerettek-szeretnek!«

A kis Béla körülbelül 136-szor ismételte e szavakat latinul és az asztal fölé hajolva két kezével erősen összeszorította a fejét, hogy elsajátított tudomány valamiképp szét ne robbantsa.

Fájdalmas részvétellel nézte a mama reményteljes csemetéjének kialódását, de mit tehetett érte? El volt határozva, hogy a kis Bélából doktor és ügyvéd lesz s az ily úri módhoz csak nehéz fáradsággal jutni fel. Szeretettel tesz a mama csemetéje elé egy darab mézes kenyeret, hogy kinszenvedéseit megédesítve — ebben a pillanatban elkiáltja magát Bélácska: »Jézus! Jézus! Jézus!« — A mama ijedten tördeli kezeit s szentül meg van győződve arról, hogy Bélácskának a sok tanulástól valami ér pattant meg fejében.

Szerencsére nem úgy volt. A tudomány ifjú mártyrjának osak az a gondolat futott végig az agyán, hogy még a német feladvány elkészítésével is meg kell küzdenie, melyet már a következő napon kell bemutatnia. És ezenfelül ott állott még a minden kinokat okozó program élén a következő napra — természetesen beható előkészületet kívánván — történelem, földrajz, mennyiségtan!

Bélácska megmagyarázta mamájának a tényállás kritikuss voltát azon hozzáadással, hogy a német feladványban ezen tétel dolgozandó ki »Elmélkedések egy elhagyott lovagvár megpillantásánál,« hogy ő még soha életében elhagyott lovagvárat, de sőt még el nem hagyottat sem látott s hogy ő leginkább künn szeretne pihenni a zöld fa alatt...

Ezt a frázist Bélácska a papájától tanulta, ki kedvetlenségének tetőpontját e mondással szokta diszíteni. A mamában e szavak hallatára új eszme keletkezett.

«Légy nyugodt Bélácska, — vigasztalta reményteljes csemetéjét. — atyád majd összeállítja neked német dolgozatodat az elhagyott lovagvárról. Neki igen szép nyelvezete van s majd ráveszem, hogy ma este itthon maradjon.

E biztatás hallatára a tudomány ifjú mártyrjának arcvonásaiban különböző érzelmek fejeződtek ki. A hivatkozás atyja »szép nyelvezetére« nem látszott eléggé megnyugtanni őt; ne szorultságának közepette — isten neki! ez is jó.

Ebéd alatt Kajla György ur — ki különben kalapos és a megszorult Bélácskának a papája — a legnagyobb, a legodaadóbb szeretetreméltósággal vétetett körül neje részéről. E szokatlan gyengédség gyanut ébresztett benne.

»Nos szólalt meg végre, szólj, m... akarsz? pénz kell, vagy valami bajod van?«

Kajláné asszony gyöngédségnek minden önző szándékát tagadta s csak midőn Bélácska az iskolába ment, állott elő intencziójával. »Látod György — mondá — fucskánk, egészen kiaszik és hófehér lesz a sok tanulástól És holnap valami irományt kell magával vinnie — itt van felírva — mi legyen, bizony birhatnál valami belátással és most az egyszer, mivel oly igen szorongatva van, elkészíthetnéd neki az »irományt.«

(Vége köv.)

Heti piacsz.

Szarvas, 1893. Márczius 14-én

Buza legjobb 7.30. közepszerű 7.10
Árpa, legjobb 4.40 Zab, legjobb 5. frt Kukoricza 4.40. Széna 3.30. Szalma 1.—. Kőszén 1.20. Marhahús —.56 és —.48. Juhhús —.32 Sertéshús —.46. Szalonna —.50. Disznózsír 5.4. Napszám árak. Egykét lovas napszám 2 frt Férfi ellátással 30. Ellátás nélkül 40 kr. Nő ellátással 20 kr. Ellátás nélkül 30 kr. Gyermekek ellátással 15 kr. Ellátás nélkül 20.

Szerkesztői üzenetek.

E. K. Az egyik némi javítással jönni fog. Az »Egy levél« nem közölhető.

D. K. Gyenge kísérlet.

Cs. M. »Egy honvéd életből.« Alaposan átdolgozva közölhető lenne. A kéziratot lapunk szerkesztőségénél átvetheti.

Inoz. László. Budapest. Szab. Mihály. G. falva. Magán levél mén.

Z. K. B. Szentandrás. Kérelmét nem tejesíthették. Bővebbet levélben.

Több kéziratról térszűke miatt jövőre.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1892. október 1-től kezdve.

Szarvas-Mezőtúr.

7401. v. 7413. v.

Szarvas indul: 9:34 d. e. 1:46 d. u.

Mező-Túr érk: 10:20 > 2:32 >

Mezőtúr-Szarvas.

7412. v. 7402. v.

Mező-Túr indul: 12:36 d. u. 5:10 d. u.

Szarvas érk: 1:22 > 5:56 >

Arad-Budapest.

601. gy. 603. sz. 605. sz

Arad ind: 8:20 d. e. 11:18 d. e. 9:05 este

Csaba érk: 9:20 > 12:50 > 10:50 >

> ind: 9:25 > 1:15 d. u. 11:05 éjjel

Mező-Túr érk: 10:29 > 2:42 d. u. 12:49 >

> ind: 10:30 > 2:50 > 12:53 >

Szolnok érk: 11:15 > 4:04 > 2:06 >

> ind: 11:46 > 4:15 > 2:21 >

udapest érk: 1:50 d. u. 7:25 este 5:50 reggel

Arad-Budapest

602. gy. 604. sz. 606. sz

Budapest ind: 1:55 d. u. 8:10 d. e. 9:30 ese

Szolnok érk: 3:53 > 11:04 > 12:35 éjje

Mező-Túr érk: 4:47 > 12:17 d. u. 2:06 >

> ind: 4:48 > 12:24 > 2:09 >

Csaba érk: 5:52 > 1:48 > 3:33 >

> ind: 5:57 > 2:13 > 3:53 >

Arad érk: 6:57 ese 3:45 > 4:52 reggel

Felelős szerkesztő Mihálf József

Laptulajdonosok

Sápszky János és Mihálf József